

Історико-політичні проблеми сучасного світу.
2025. Т. 52. С. 10-24

Modern Historical and Political Issues.
2025. Vol. 52. pp. 10-24

УДК 327(73+477)«2009/2025»

<https://doi.org/10.31861/mhpi2025.52.10-24>

Андрій Бузаров¹

Зовнішньополітична стратегія США щодо України в період адміністрацій Демократичної партії Б. Обама та Дж. Байдена

В запропонованій роботі досліджено еволюцію зовнішньополітичної стратегії США щодо України за президентства Б. Обама (2009-2017) та Дж. Байдена (2021-2025). Проведено порівняльний аналіз стратегічних підходів Демократичної партії до підтримки суверенітету, безпеки та демократичного розвитку України в умовах російської агресії. Виявлено трансформацію курсу – від обережної реакції та політики «перезавантаження» часів Обама до формування стратегічного партнерства та безпрецедентної військово-економічної допомоги за Байдена. Підкреслено вплив системних змін у міжнародних відносинах, зокрема загострення протистояння з РФ та КНР, на посилення ролі України як ключового форпосту західних демократій. Зроблено висновок про збереження стратегічної тяглості зовнішньої політики США та її екзистенційний характер для європейської безпеки.

Ключові слова: США, Україна, зовнішня політика, Обама, Байден, російська агресія, стратегічне партнерство, Демократична партія.

Andriy Buzarov¹

The US Foreign Policy Strategy Towards Ukraine During the Administrations of Democratic Party's B. Obama and J. Biden

This study investigates the evolution and transformation of the United States' foreign policy strategy toward Ukraine during the two Democratic Party administrations: Barack Obama (2009-2017) and Joe Biden (2021-2025). The paper conducts a comparative analysis of the strategic approaches employed by both administrations in supporting Ukraine's sovereignty, security, and democratic development amidst ongoing Russian aggression. The research methodology employs a historical-comparative analysis, focusing on the key decisions, strategic documents (National Security Strategies), and diplomatic actions taken in response to critical events, namely the 2014 annexation of Crimea and the 2022 full-scale invasion.

The analysis reveals a significant policy shift: the Obama administration initially prioritized diplomatic engagement with Russia, pursuing a «reset» policy and displaying caution in providing lethal aid following the 2014 aggression. This approach was largely influenced by the perceived need to focus on other global challenges (e.g., pivot to Asia) and a desire to avoid direct military confrontation. However, the subsequent Biden administration (with Biden's prior experience as Vice President handling the Ukraine file) adopted a policy of resolute commitment, viewing the defense of Ukraine as existential to European security and the broader confrontation between democracy and autocracy.

The Biden strategy transitioned rapidly into a strategic partnership, characterized by unprecedented military and economic assistance coordinated through formats like the Ukraine Defense Contact Group (Ramstein format). This dramatic change reflects the impact of systemic shifts in international relations, particularly the escalation of the great-power competition with both the Russian Federation

¹ Кандидат філософських наук, докторант Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України, Україна.

Candidate of Philosophical Sciences, doctoral student, Kuras Institute of Political and Ethnic Studies of the National Academy of Sciences of Ukraine, Ukraine.

E-mail: buzarov.andrey@gmail.com; <https://orcid.org/0009-0009-5085-8340>.

and the People's Republic of China, which positioned Ukraine as a key bulwark for Western democracies.

The study concludes that despite the tactical differences between the administrations – from Obama's initial measured response to Biden's full engagement – the overarching strategic continuity of US foreign policy remains. The support for Ukraine has become integral to the core US objective of maintaining a rules-based international order, solidifying Ukraine's role as a critical partner in the Euro-Atlantic security architecture.

Keywords: US, Ukraine, Foreign Policy, Obama Administration, Biden Administration, Russian Aggression, Strategic Partnership, Democratic Party.

Постановка проблеми та актуальність дослідження. Прихід до влади Д. Трампа в США, а також політичні рішення, прийняті його адміністрацією, призвели до суттєвих трансформацій у зовнішньополітичній стратегії Сполучених Штатів. Ці зміни мали безпосередній вплив не лише на двосторонні відносини США з Україною, а й на трансатлантичні відносини, взаємодію з Європейським Союзом, а також на геополітичну позицію США щодо РФ та Китаю.

У цьому контексті варто підкреслити, що підтримка України з боку США, особливо у протидії російській агресії, носить не лише стратегічний, а й екзистенційний характер, оскільки пов'язана зі здатністю України протистояти довгостроковій навалі росіян, зберегти свою територіальну цілісність та забезпечити безпеку стабільність у Європі.

Попри загальне збереження стратегічного курсу США на підтримку України, простежується контраст у процесах ухвалення зовнішньополітичних рішень адміністраціями Білого Дома за часів Демократичної та Республіканської партій. Візуалізується відмінність не лише у риторичі, але й у пріоритетах, швидкості реакції, глибині обґрунтувань політики, що своєю чергою безпосередньо впливає на обсяги та формати надання допомоги Україні.

Саме тому вивчення підходів до підтримки України, притаманних адміністраціям Демократичної партії (Б. Обама та Дж. Байдена) та Республіканської партії (Д. Трампа) впродовж усієї історії російсько-української війни, має велике значення для розуміння політичної логіки ухвалення зовнішньополітичних рішень. Особливий інтерес становить дослідження можливості збереження стратегічного партнерства між Україною та США незалежно від політичної кон'юнктури.

З практичної точки зору на процес ухвалення зовнішньополітичних рішень завжди впливає комплекс взаємопов'язаних чинників – економічних, геополітичних, регіональних та внутрішньополітичних. Усі ці аспекти необхідно враховувати для повноцінного наукового аналізу передумов, що визначають логіку та зміст конкретного політичного курсу або рішення. У цьому контексті аналіз факторів, що лежали в основі рішень щодо підтримки України саме за часів Б. Обами та Дж. Байдена дає можливість краще зрозуміти природу американської допомоги за часів панування «демократів» та визначити, який вплив мали саме ціннісні та моральні аспекти на прийняття зовнішньополітичних рішень. Оскільки вказані цінності історично та інституційно є частиною політичної культури та політичної традиції Демократичної партії США.

Такий підхід дає змогу простежити політичну динаміку розвитку американсько-українського стратегічного партнерства у трьох фазах: початок агресії у 2014 р., період 2015–2022 рр. та події після повномасштабного вторгнення РФ у лютому 2022 р

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Процес ухвалення зовнішньополітичних рішень у США щодо підтримки України, динаміка українсько-американських відносин, а також розвиток стратегічного курсу Вашингтону в контексті сучасних геополітичних викликів традиційно перебувають у центрі уваги науковців, політологів, міжнародників та експертів-аналітиків.

Наприклад, різні аспекти американської допомоги, зокрема її формати, політичні мотиви та динаміка змін з 2014 до 2023 р. досліджувалися в роботах О. Івасечко та П. Лопушанського², де детально проаналізовано військову допомогу США Україні та її стратегічне обґрунтування. Цінний внесок у розуміння еволюції зовнішньополітичної стратегії США зроблений М. Капіто-

² Івасечко, О., & Лопушанський, П. (2023). Військова допомога США Україні у протидії збройній агресії Росії у 2014–2023 рр. *Вісник Львівського університету. Серія філософсько-політологічні студії*, (49), 259–269. <https://doi.org/10.30970/PPS.2023.49.32>.

ненком³, який дослідив концептуальні основи формування великих стратегій адміністрацій Трампа і Байдена. Слід також згадати І. Тихоненко, який у декількох статтях здійснив спробу аналізу ролі України у зовнішньополітичній стратегії США за адміністрації саме Дж. Байдена⁴. Своєю чергою В. Циганюк⁵ акцентувала на політичних та правових аспектах допомоги, особливо в межах міжнародних програм співпраці між США та Україною. Ці дослідження створили підґрунтя для подальшого аналізу додаткових вимірів рішень «демократів» у сфері підтримки України.

Деякі підходи до війни в Україні щодо взаємодії із США в контексті трансатлантичного партнерства проаналізовані у наукових працях Т. Сидорук та В. Віценко⁷, де проаналізовано вплив повномасштабної війни РФ проти України на динаміку трансатлантичних відносин – між США та їхніми європейськими союзниками в рамках НАТО та ЄС після початку президентства Дж. Байдена. Цікаве дослідження в контексті інформаційних наративів було проведене М. Ріпей у перші місяці повномасштабного вторгнення. Авторка дослідила тематичні блоки публікацій на шпальтах газети «Свобода» зокрема: підтримку України, єдність українського народу та віру в перемогу⁸. Загальний контекст розвитку двосторонніх відносин та стратегічного партнерства між Україною та США у XXI столітті розглянуто у дослідженні І. Крупені та І. Литвина⁹. А у дослідженні В. Пилипенко акцентовано на розвитку стратегічного партнерства, формуванні довгострокових форматів взаємодії в галузі оборони та колективної безпеки¹⁰.

Як засвідчує наведений вище аналіз, українські науковці здійснили ґрунтовне вивчення окремих аспектів українсько-американської співпраці та стратегічної підтримки України з боку США в умовах російської агресії. Однак, незважаючи на значний масив досліджень, зберігається потреба в подальшому концептуальному осмисленні також інших факторів, які впливали на процеси ухвалення політичних рішень у США щодо підтримки України. У межах цього дослідження особливу увагу буде зосереджено на комплексному аналізі вказаних факторів враховуючи також морально-ціннісні та економічні виміри як важливі детермінанти зовнішньополітичної поведінки президентських адміністрацій Демократичної партії США стосовно підтримки України.

Мета дослідження полягає в комплексному аналізі основних чинників, що впливали на формування зовнішньополітичного курсу США щодо України в період президентства представників Демократичної партії (Б. Обами та Дж. Байдена) у контексті тривалої агресії РФ. Особливу увагу приділено морально-ціннісним детермінантам ухвалення політичних рішень щодо підтримки України як стратегічного партнера. **Основні завдання дослідження:** 1) Розкрити еволюцію політичних підходів президентських адміністрацій Демократичної партії США щодо України, починаючи з 2014 до початку 2025 р., у контексті трансформації міжнародної безпекової архітектури. 2) Проаналізувати роль морально-ціннісних чинників (захист демократії, прав людини, верховенства права) у процесі формування рішень щодо підтримки України. 3) Дослідити економічний вимір підтримки – масштаби, форми та мотиваційні установки еко-

³ Капітоненко, М. (2022). Американська стратегічна культура й еволюція великої стратегії США у XXI столітті. *Актуальні проблеми міжнародних відносин*, Том 1, № 153, с. 85-97. Retrieved from <http://apir.iir.edu.ua/index.php/apmv/article/view/3848>.

⁴ Тихоненко, І. (2023). Україна у зовнішньополітичній стратегії США за адміністрації Дж. Байдена: концептуальний вимір. *Політичне життя*, 74-81. <https://doi.org/10.31558/2519-2949.2023.1.10>.

⁵ Тихоненко І. (2023). Допомога Україні як інструмент позиціонування США на міжнародній арені. *Політикус : наук. журнал*, 1, 136–141.

⁶ Циганюк, В. (2021). Військова та гуманітарна допомога США Україні у 2014–2020 роках. *Історико-політичні проблеми сучасного світу*, (43), 104–116. <https://doi.org/10.31861/mhpi2021.43.104-116>.

⁷ Сидорук, Т., & Виценко, В. (2023). Еволюція відносин США з європейськими партнерами за президентства Дж. Байдена під впливом російсько-української війни. *Міжнародні відносини: суспільні комунікації*, (2), 179–196. Retrieved from <https://relint.vnu.edu.ua/index.php/relint/article/view/323>.

⁸ Ріпей, М. (2022). 100 днів війни в Україні на шпальтах газети «Свобода» (США). *Media i Społeczeństwo*, (17), 101–107. <https://doi.org/10.5604/01.3001.0016.3160>.

⁹ Крупеня, І., & Логвин, І. (2025). Україна та Сполучені Штати Америки: двосторонні відносини та стратегічне партнерство на сучасному етапі. *Консенсус*, (1), 256-265. <https://doi.org/10.31110/consensus/2025-01/256-265>.

¹⁰ Пилипенко, В. П. (2025). Україна–США: поточний формат безпекових домовленостей. *Актуальні проблеми політики*, 75, 256–263. Retrieved from http://app.nuoua.od.ua/archive/75_2025/75_2025.pdf.

номічної допомоги з боку США упродовж різних етапів війни. 4) Визначити взаємозв'язок між ціннісними та іншими факторами як ключовими детермінантами американської зовнішньої політики стосовно України.

Методологія та теоретична база дослідження. Методологічною основою дослідження є сукупність загальнонаукових і спеціальних методів, що забезпечують комплексний аналіз зовнішньополітичної стратегії США щодо України в період президентських адміністрацій Демократичної партії. Застосовано загальні методи аналізу, синтезу, індукції, дедукції, узагальнення та сходження від абстрактного до конкретного. Гіпотетико-дедуктивний метод використано для формулювання та перевірки дослідницької гіпотези. Метод case study забезпечив фокусований аналіз політичних рішень у межах українсько-американських відносин. Історико-порівняльний підхід дозволив зіставити зовнішньополітичні дії адміністрацій Обама й Байдена у змінному безпековому контексті. Також застосовано елементи контент-аналізу політичних заяв та стратегічних документів, що дало змогу виявити ключові акценти зовнішньої політики США щодо України. Крім того, для узагальнення зовнішньополітичної позиції США та аналітичних оцінок експертів у межах дослідження застосовується метод SWOT-аналізу. Цей підхід дозволяє систематизувати сильні та слабкі сторони політики, а також виявити її потенційні можливості та загрози в контексті стратегічної підтримки України.

Теоретичною основою статті є неоліберальна інституційна теорія міжнародних відносин, зокрема ключові концепції «Комплексної взаємозалежності» Р. Кеогейна та Дж. Ная, які акцентують на тому, що економічні зв'язки, інститути та ціннісні чинники стають вирішальними навіть для потужних держав. Своєю чергою концепція «м'якої сили» (soft power) пояснює, як культура, демократія, верховенство права та міжнародні інститути створюють моральну легітимацію зовнішньої політики щодо України. Відповідно до вказаних концепцій, економічна взаємозалежність може створювати «м'яку силу» – привабливість через цінності та інституційні норми, а не примус або військовий тиск.

Виклад основного матеріалу. Важливість України для зовнішньополітичної стратегії США, зокрема за часів президентських адміністрацій Демократичної партії, неодноразово підкреслювалася провідними американськими політиками та дипломатами. Україна розглядалася як ключовий елемент європейської безпеки та як символ спротиву авторитарним тенденціям у глобальній політиці. Наприклад, колишній директор ЦРУ та багаторічний американський дипломат В. Бьорнс у своїй праці «Залаштункова дипломатія: мемуари американської дипломатії та аргументи на користь її відновлення» (The Back Channel: A Memoir of American Diplomacy and the Case for Its Renewal) зазначає, що саме Україна та Грузія стали першими мішенями Росії у її спробах випробувати Захід на міцність¹¹. Подібну позицію займає М. Макфол, колишній посол США у РФ, який у книзі «Від Холодної війни до Гарячого миру» (From Cold War to Hot Peace) акцентує, що революція в Україні у 2014 р. символізувала вибір на користь західної демократії та стала серйозним викликом авторитарному путінізму¹². Колишній президент США Б. Обама у своїх мемуарах «Обіцяна земля» (A Promised Land) згадує Україну як один із головних викликів своєї зовнішньої політики у другій каденції. Після анексії Криму США, за його словами, здійснювали підтримку демократичного курсу України та запроваджували санкції проти РФ, намагаючись досягти балансу між стримуванням і недопущенням ескалації¹³. А Дж. Байден, за часів ще свого віцепрезидентства у своїй книзі «Пообіцяй мені, тату» (Promise Me, Dad) прямо зазначає, що приділяв Україні більше часу, ніж будь-якій іншій країні, окрім Іраку¹⁴.

Підтримка України у протидії російській агресії за часів президентства Б. Обама. Анексія Криму та початок збройної агресії на сході України у 2014 р. стали несподіваним викликом для міжнародної спільноти, зокрема для країн євроатлантичного простору. Раптовість дій РФ, які порушували норми міжнародного права, засвідчила брак готовності Заходу до рішучої реакції на агресію такого масштабу. Особливо це стосувалося Сполучених Штатів Америки та ключових держав Європейського Союзу, які опинилися перед необхідністю швидкого форму-

¹¹ Burns, W. J. (2019). *The back channel: A memoir of American diplomacy and the case for its renewal*. Random House.

¹² McFaul, M. (2018). *From Cold War to Hot Peace: An American Ambassador in Putin's Russia*. Boston: Houghton Mifflin Harcourt.

¹³ Obama, B. (2020). *A Promised Land*. New York: Crown.

¹⁴ Biden, J. (2017). *Promise Me, Dad: A Year of Hope, Hardship, and Purpose*. New York: Flatiron Books.

вання політичної стратегії реагування на кризу, що розгорнулася у регіоні Чорного моря та на Донбасі.

З початку російської агресії проти України у 2014 р. Сполучені Штати Америки визнали стратегічну важливість України як партнера у сфері безпеки в Європі. Правовою основою співпраці між США та Україною стали кілька міжнародних документів, серед яких особливе місце займав «Акт про підтримку свободи України 2014 року»¹⁵, що закріпив можливість надання військової, оборонної та економічної допомоги Україні. Цей закон також передбачив надання Україні статусу «основного союзника США поза межами НАТО», що стало символічним і політичним жестом підтримки. Додатковими міжнародно-правовими інструментами були положення «Хартії про стратегічне партнерство між Україною та США»¹⁶, а також спеціальні статті, присвячені Україні в «Стратегії національної безпеки США»¹⁷.

У період президентства Б. Обама основними напрямками політичної підтримки України з боку США стало запровадження санкцій проти РФ, активна участь у міжнародних переговорах (зокрема, щодо Мінських угод), а також сприяння у сфері макроекономічної стабілізації України. Адміністрація Б. Обама з обережністю підходила до питання постачання летальної зброї, однак активно розвивала програми підготовки українських військових, розвідувального співробітництва та логістичної допомоги. Серед ініціатив, започаткованих за каденції Б. Обама, варто виділити «Європейську ініціативу щодо запевнення»¹⁸, яка була спрямована на посилення оборонних можливостей союзників США в Європі, включаючи Україну.

Формати американської підтримки України в період 2014–2016 рр. охоплювали як фінансову, так і військову допомогу. США реалізували низку програм: Foreign Military Financing¹⁹, яка передбачала фінансування закупівель військової техніки; International Military Education and Training (IMET) – навчання українських військових; а також Ukraine Security Assistance Initiative²⁰ (USAI) – програму безпекової допомоги Україні. Значущою також була технічна допомога через USAID та програми підтримки економічної стабільності.

Таким чином, комплексна допомога США в цей період відігравала вирішальну роль у зміцненні обороноздатності України, реформуванні її безпекового сектору відповідно до стандартів НАТО та інтеграції у євроатлантичні структури.

Узагальнюючи сильні сторони політики адміністрації Б. Обама щодо підтримки України в контексті протидії агресії зі сторони РФ, С. Пфайфер у своєму аналітичному дослідженні «US-Russia Relations in the Obama Era: From Reset to Refreeze?»²¹ підкреслив, що адміністрація Обама, незважаючи на періодичні труднощі у відносинах із РФ, зберігала чітку лінію підтримки суверенітету та територіальної цілісності України. Зокрема, реакція на анексію Криму включала політичну ізоляцію РФ, заміну саміту G8 у Сочі зустріччю G7 без участі Москви, а також запровадження санкцій – спочатку персональних, а згодом і секторальних – щодо фінансового, енергетичного та оборонного секторів російської економіки. Водночас адміністрація Б. Обама докладала зусиль для зміцнення обороноздатності союзників по НАТО та стабілізації України через економічну та технічну допомогу. У своїй політиці Б. Обама дотримувався принципу триєдиної стратегії: підтримка України, гарантії безпеки союзникам і дипломатичний тиск на Росію.

¹⁵ Congress.gov. (2014). Ukraine Freedom Support Act of 2014, Pub. L. No. 113-272. Retrieved from <https://www.congress.gov/bill/113th-congress/house-bill/5859>.

¹⁶ U.S. Department of State. (2008, December). U.S.–Ukraine Charter on Strategic Partnership. Retrieved from <https://2001-2009.state.gov/t/pa/prs/ps/2008/dec/113367.htm>.

¹⁷ The White House. (2015, February). National Security Strategy of the United States of America. Retrieved from https://obamawhitehouse.archives.gov/sites/default/files/docs/2015_national_security_strategy_2.pdf.

¹⁸ U.S. Department of Defense. (2016). European Reassurance Initiative: FY 2017 Budget Justification Book. Retrieved from https://comptroller.war.gov/portals/45/documents/defbudget/fy2017/fy2017_eri_j-book.pdf.

¹⁹ U.S. Department of State, Bureau of Political-Military Affairs. (n.d.). Foreign Military Financing (FMF). Retrieved from <https://2001-2009.state.gov/t/pm/65531.htm>.

²⁰ Defense Security Cooperation Agency. (n.d.). Ukraine Security Assistance Initiative (USAI). Retrieved from <https://samm.dsca.mil/program/USAI>.

²¹ Pifer, S. (2015). US-Russia Relations in the Obama Era: From Reset to Refreeze? In IFSH (Ed.), *OSCE Yearbook 2014*, pp. 111–123. Baden-Baden: Nomos Verlagsgesellschaft.

Водночас автори аналітичного звіту RAND Corporation «Lessons from Russia's Operations in Crimea and Eastern Ukraine»²², виокремили низку слабких сторін політики адміністрації Б. Обами щодо України у 2014-2016 рр. у відповідь на агресію РФ. По-перше, це обмежений рівень військової підтримки: США утримувалися від надання летальної зброї Україні, що вважалося стримувальним фактором для зміцнення обороноздатності українських Збройних сил. Це зумовлювалося побоюваннями щодо ескалації конфлікту та небажанням провокувати РФ. По-друге, надмірна обережність у стратегічному плануванні: RAND вказує на відсутність довгострокової стратегії щодо стримування РФ у Східній Європі, що призвело до реактивної, а не проактивної політики. США часто діяли ситуативно, а не з позиції стратегічного лідерства. По-третє, вузьке тлумачення конфлікту: адміністрація Обами на початковому етапі оцінювала події в Криму і на Донбасі переважно як регіональну кризу, а не як частину ширшої геополітичної трансформації безпекової архітектури Європи, що уповільнило належну відповідь.

Щодо можливостей, які відкривались для України та США у відповідь на агресію РФ у період президентства Б. Обами, згідно з доповіддю Atlantic Council «Hiding in Plain Sight: Putin's War in Ukraine»²³, зазначено, що незважаючи на агресію РФ, Сполучені Штати мали широкі можливості для стратегічного зміцнення співпраці з Україною. Автори підкреслюють, що західні держави, зокрема США, володіли потужними інструментами інформаційного, економічного та військового впливу, які могли бути використані для підтримки України, зокрема через поширення доказів присутності російських військ на Донбасі, тиск на РФ шляхом санкцій та розширення оборонної допомоги Києву.

Серед загроз американській національній безпеці, які виникли внаслідок російської агресії проти України, сенатор Б. Кардін у звіті Комітету з міжнародних справ Сенату США²⁴ вказав наступні: Підриг європейської безпеки – анексія Криму розцінюється як безпрецедентне порушення міжнародного права, що створило небезпечний прецедент на континенті; Гібридна війна та інформаційні атаки. Звіт фіксує систематичне використання РФ кіберзброї, дезінформації та політичної дестабілізації, у тому числі щодо США і союзників; Загроза міжнародному порядку, заснованому на правилах. Дії РФ поставили під сумнів ефективність міжнародних інституцій, зокрема ООН; Посилення російського впливу в інших регіонах (Сирія, Балкани, країни Африки), що свідчить про глобальний характер загроз; Недостатність реагування Заходу: вказується на необхідність більш рішучої політики США та союзників щодо стримування РФ.

Щодо теоретичного підґрунтя зовнішньої політики адміністрації Б. Обами, то вона, значною мірою, ґрунтувалася на принципах неоліберального підходу в теорії міжнародних відносин, що включав просування демократії, інституційні партнерства, багатостороннє співробітництво та використання soft power. Саме це забезпечило ідеологічну базу підтримки України в умовах російської агресії. Варто погодитися з експертною думкою Б. Голдсмита про те, що Б. Обама акцентував на «спільних інтересах», послідовно використовував дипломатичні інститути та міжнародні коаліції, сприяв демократизації, але віддавав перевагу мультилатеральним формам – що відповідає основним засадам неоліберального підходу. Б. Голдсміт посиляється на промову президента у West Point (2014 р.), де він підкреслив, що «обережне використання сили – є параметром мудрої політики» і що США більше зацікавлені у створенні інституціональних умов для співробітництва, ніж в односторонньому втручанні²⁵.

Однак поряд із ціннісно-моральним аспектом американської зовнішньої політики (особливо у контексті підтримки України у період Б. Обами), важливими також є розвиток економічних зав'язків. Згідно з концепцією комплексної взаємозалежності (complex interdependence), розро-

²² Kofman, M., & Migacheva, K. (2017). *Lessons from Russia's Operations in Crimea and Eastern Ukraine*. RAND Corporation. https://www.rand.org/pubs/research_reports/RR1498.html.

²³ Higgins, A., Kramer, A. E., Lucas, E., Herbst, J. E., & Wilson, D. (2015). *Hiding in Plain Sight: Putin's War in Ukraine*. Atlantic Council. <https://www.atlanticcouncil.org/in-depth-research-reports/report/hiding-in-plain-sight-putin-s-war-in-ukraine/>.

²⁴ Cardin, B. (2018). *Putin's Asymmetric Assault on Democracy in Russia and Europe: Implications for U.S. National Security. A Minority Staff Report Prepared for the Use of the Committee on Foreign Relations United States Senate*. Washington: U.S. Government Publishing Office. Retrieved from <https://www.govinfo.gov/content/pkg/CPRT-115SPRT28110/pdf/CPRT-115SPRT28110.pdf>.

²⁵ Goldsmith B. E. (2014, October 6). *A Liberal Defense of Barack Obama's Foreign Policy. E-International Relations*. Retrieved from <https://www.e-ir.info/2014/10/06/a-liberal-defense-of-barack-obamas-foreign-policy/>.

бленою Р. Кеогейном та Дж. Наєм, економічні зв'язки між державами мають не лише інструментальне, а й стратегічне значення. Вони створюють багатоаспектні транснаціональні канали комунікації, знижують роль військової сили. Р. Кеогейн і Дж. Ней вказують, що, коли економічна взаємозалежність стає глибокою, політика військового стримування поступово втрачає ефективність, а співпраця через міжнародні інститути стає логічним вибором для держав, що прагнуть мирного порядку²⁶.

Екстраполюючи теоретичні положення неоліберального підходу щодо економічної взаємозалежності на контекст українсько-американських відносин, варто констатувати, що на момент початку російської агресії у 2013–2014 рр. рівень економічного співробітництва між Україною та Сполученими Штатами залишався відносно низьким. Зовнішньоторгівельні обсяги, інвестиційна взаємодія та інші економічні індикатори не демонстрували високого рівня інтегрованості, що значною мірою зумовлювалося як історичними й геополітичними чинниками, так і обмеженими інституційними зв'язками на той період. Така структура відносин не відповідала ідеальній моделі комплексної взаємозалежності, запропонованій Р. Кохейном і Дж. Наєм, що, своєю чергою, впливало на характер і логіку зовнішньополітичної підтримки України з боку США.

Наприклад, якщо аналізувати економічну взаємодію Україну та США, то у 2014 р. загальний товарообіг між країнами становив приблизно 1,239 млрд. USD експорту та 935 млн. USD імпорту, що дало торговельний профіцит США у 303,8 млн. USD. Це свідчить про низький рівень економічної інтеграції з урахуванням розмірів двох економік²⁷. Варто також додати, що обсяги прямих іноземних інвестицій в Україну впали з 4,5 млрд. USD у 2013 р. до лише 410 млн. USD у 2014 р., що демонструвало різке погіршення інвестиційного клімату в умовах політичної кризи та збройної агресії²⁸. Крім того, у лютому–березні 2014 р. США надали Україні кредитні гарантії лише на суму 1 млрд. USD²⁹, що хоча і стало критично важливою підтримкою стабілізації економіки в умовах зовнішньої загрози та фінансової кризи, але навряд чи було достатньо у тих умовах.

Окремо варто зазначити, що у 2013 р. Україна започаткувала масштабні проекти з міжнародними корпораціями, як Shell, Chevron і ExxonMobil, спрямовані на розвиток вітчизняного видобутку сланцевого газу та ресурсів Чорноморського шельфу³⁰. Наприклад, у листопаді 2013 р. була підписана аналогічна угода з Chevron щодо родовища Олеська на заході України (Львівська / Івано-Франківська області) із початковими інвестиціями \$350 млн і потенціалом \$10 млрд. У серпні – вересні 2013 р. Міністерство енергетики України домовилося з консорціумом ExxonMobil–Shell про PSA щодо шельфового родовища Скіфська в Чорному морі. Очікувались значні інвестиції (~\$735 млн) для глибоководного буріння³¹. Однак у січні – березні 2014 р. переговори з Shell щодо Скіфської ділянки були фактично зупинені через анексію Криму, а в грудні 2014 р. Chevron достроково припинив угоду щодо Олеського родовища через зміни у законодавстві та геополітичну нестабільність.

Таким чином, період президентства Б. Обама став етапом, на якому було сформовано концептуальні засади стратегічного партнерства між Україною та США. Обережність у військовому вимірі допомоги, була зумовлена страхом провокування прямої ескалації з боку РФ, спри-

²⁶ Walker, T. C. (2014). A circumspect revival of liberalism: Robert Keohane and Joseph Nye's Power and interdependence. In J. L. Gaddis, J. M. Roberts, & M. Cox (Eds.), *Order and disorder in the international system*, Routledge, pp. 229–243. <https://doi.org/10.4324/9780203761472-15>.

²⁷ U.S. Department of Commerce, Bureau of the Census. (n.d.). U.S. trade in goods with Ukraine–2014 annual summary. Retrieved from <https://www.census.gov/foreign-trade/balance/c4623.html>.

²⁸ International Monetary Fund & Donetsk Regional Council. (2014). Foreign direct investment in Ukraine: War and peace [Web summary]. Retrieved from <https://oblrada.dp.gov.ua/en/investors/foreign-direct-investment-in-ukraine-war-and-peace/>.

²⁹ Hryniuk O. (2017, November 22). Foreign investment in post-2014 Ukraine: signs of improvement? *Cis Arbitration Forum*. Retrieved from <https://cisarbitration.com/2017/11/22/foreign-investment-in-the-post-2014-ukraine-signs-of-improvement/>.

³⁰ Sarna, A. (2013, January 30). Ukraine's agreement with Shell on shale gas extraction. OSW. Retrieved from <https://www.osw.waw.pl/en/publikacje/analyses/2013-01-30/ukraines-agreement-shell-shale-gas-extraction>.

³¹ Socor V. (2013, November 5). Ukraine launching major gas extraction projects with Western companies. Retrieved from <https://jamestown.org/program/ukraine-launching-major-gas-extraction-projects-with-western-companies/>.

чинила затримку у формуванні адекватної відповіді на агресію. Водночас варто зазначити, що впродовж 2013 р. президентська адміністрація Б. Обами намагалася активізувати економічну взаємодію з Україною, зокрема шляхом стимулювання інвестицій у сферу енергетики та видобутку природних ресурсів. Однак анексія Криму та подальша дестабілізація Сходу України у 2014 р. фактично унеможливили реалізацію цих проєктів, що призвело до зупинки інвестиційної динаміки та недооціненого потенціалу економічного виміру стратегічного партнерства.

Підтримка України у протидії російській агресії за часів президентства Дж. Байдена. На відміну від раптової та непередбачуваної анексії Криму та початку збройної агресії РФ проти України у 2014 р., повномасштабне вторгнення РФ у лютому 2022 р. було заздалегідь прогнозоване багатьма аналітиками, політиками та фахівцями у сфері міжнародної безпеки. Водночас масштаб, інтенсивність і наслідки цього акту агресії перевершили більшість очікувань: вторгнення призвело до безпрецедентної гуманітарної, соціальної та безпекової кризи в Україні, а також спричинило значні геополітичні зрушення в Європі. З огляду на масштаби порушення міжнародного порядку та брутальність дій Кремля, адміністрація президента Дж. Байдена, у тісній координації з союзниками по євроатлантичній спільноті, розгорнула масштабну кампанію підтримки України. Вона включала як створення нових міжнародних платформ координації, зокрема формату «Рамштайн» та поглиблення взаємодії між НАТО й Україною, так і надання багатомільярдної фінансової, військової та гуманітарної допомоги. Така стратегія мала на меті не лише забезпечити національну стійкість України, але й стримати подальшу експансію РФ та захистити основи європейської безпеки.

Після повномасштабного вторгнення Росії у лютому 2022 р. Конгрес США ухвалив п'ять додаткових законів. За період 2021–2025 президентська адміністрація Дж. Байдена та Конгрес схвалили близько \$175 млрд. загальної допомоги Україні, з яких понад \$115 млрд. – військова та безпекова допомога, а понад \$30 млрд. – бюджетна підтримка та гуманітарна допомога³². Це зробило Україну найбільшим одержувачем американської безпекової допомоги з часів Другої світової війни.

У «Стратегії національної оборони США» 2022 р.³³ РФ прямо визначена як «гостра загроза» безпеці Сполучених Штатів і їх союзників, що зумовлено її агресією проти України. Документ підкреслює, що підтримка України є критичним компонентом інтегрованої стратегії стримування, яка поєднує військові, дипломатичні та економічні засоби. У стратегії наголошується, що США прагнуть зберегти «міжнародний порядок, заснований на правилах», і захист демократій від авторитарних викликів, особливо з боку РФ. НАТО визнається ключовою опорою колективної оборони, а підтримка України – неодмінною частиною безпеки євроатлантичного простору. Також підкреслювалася важливість довгострокової військової підтримки України, включаючи оборонні технології, кіберзахист і логістику.

Війна РФ проти України істотно посилила трансатлантичну згуртованість, зокрема у відносинах між США та ЄС. Як наслідок, у 2022–2023 рр. США активізували стратегічний діалог з Євросоюзом у сферах безпеки, енергетики та санкційної політики. Одним із важливих результатів стало створення спільної Ради США – ЄС з питань енергетичної безпеки, яка координує дії щодо зменшення залежності Європи від російських енергоносіїв³⁴.

Щодо інших аспектів всеосяжної підтримки України, то варто зазначити механізм Presidential Drawdown Authority (PDA) Міністерство оборони США, через яке було передано активи на загальну суму близько \$31,7 млрд із власних запасів без затримок з боку Конгресу³⁵. У рамках 25-ї зустрічі Ukraine Defense Contact Group (Ramstein, 9 січня 2025) Міністерство обо-

³² Kessler, G. (2025, February 27). Trump vs. Europe on aid to Ukraine: President Donald Trump said Europe made loans and the United States did not, but that's not accurate. *The Washington Post*. <https://www.washingtonpost.com/politics/2025/02/27/ukraine-aid-trump-europe-united-states/>.

³³ U.S. Department of Defense. (2022). 2022 National Defense Strategy of the United States of America including the Nuclear Posture Review and Missile Defense Review. Retrieved from <https://media.defense.gov/2022/Oct/27/2003103845/-1/-1/1/2022-NATIONAL-DEFENSE-STRATEGY-NPR-MDR.PDF>.

³⁴ Яворська, Г. (2023). Вплив війни Росії проти України на зовнішню політику США та ЄС. *Актуальні проблеми міжнародних відносин*, (158), 179–196. <https://doi.org/10.15826/intrel.2023.158.179>.

³⁵ U.S. Department of State. (2025). Use of Presidential Drawdown Authority for military assistance for Ukraine. Retrieved from <https://www.state.gov/bureau-of-political-military-affairs/use-of-presidential-drawdown-authority-for-military-assistance-for-ukraine>.

рони США оголосило PDA-пакет допомоги на \$500 млн, який включав ракетні системи ППО, боєприпаси для F-16, високоточне озброєння, обладнання та навчання³⁶. Ця зустріч була останньою за часів президентства Дж. Байдена. Варто зазначити, що Presidential Drawdown Authority дозволяв швидку передачу оборонних матеріалів без затримок у бюджетному циклі.

Крім того, важливу роль відіграв Ukraine Supplemental Appropriations Act, підписаний Дж. Байденом 15 березня 2022 р., який додав \$13,6 млрд у бюджетну допомогу; пізніші законодавчі пакети у 2023–24 рр. додали додаткові суми³⁷.

Варто додати, що у серпні 2022 р. згідно з опитуванням Chicago Council Survey, 71% американців підтримували надання економічної допомоги Україні, а 72% – постачання додаткової військової допомоги. Незважаючи на економічний тиск, 58% респондентів заявили, що США мають підтримувати Україну «настільки довго, наскільки потрібно», навіть якщо це призведе до підвищення цін на паливо та продукти. Крім того, 82% американців підтримували заборону продажу високотехнологічних товарів РФ, а 61% – обмеження наукових обмінів³⁸.

Формат «Рамштайн» (Ukraine Defense Contact Group), створений у квітні 2022 р. під керівництвом США, об'єднав близько 50–57 країн та ЄС для координації військової допомоги Україні. Перша зустріч – 26 квітня 2022 з 41 країною. На кожному з 25 засідань союзники ухвалювали конкретні зобов'язання: передача ППО, танків, F-16, артилерії, навчальні програми й виробництво спільної техніки тощо.

Окремо варто зауважити, що офіційні заяви Дж. Байдена в Конгресі й Державному Департаменті підкреслювали морально-ціннісний імператив: підтримка демократії, прав людини та міжнародного порядку, як фундамент зовнішньої політики США. Дж. Байден у своїй несподіваній поїздки до Києва (20 лютого 2023) заявив: «Kyiv stands. Democracy stands» – підкреслив стійкість України як символ захисту демократії глобального порядку³⁹. У промовах Дж. Байдена згадувався удар по міжнародному становищу РФ та необхідність захисту демократичних інститутів через об'єднання міжнародної спільноти⁴⁰.

Як зазначають українські дослідники у 2021–2022 рр. адміністрація Дж. Байдена зосередила велику увагу на відновленні союзницьких відносин і ліберального міжнародного порядку, зокрема через підтримку України після початку повномасштабної агресії РФ. Автор зазначає, що США активно використовували інструменти «smart power» – поєднання жорсткої сили (військова підтримка, санкції) і м'якої сили (дипломатія, моральні цінності). Підкреслюється, що реакція США на вторгнення РФ стала прикладом втілення оновленої великої стратегії, де пріоритет надано стримуванню авторитарних держав і підтримці демократій як стратегічних партнерів⁴¹.

Крім того, після 2022 р., як зазначають українські дослідники І. Крупеня та І. Логвин⁴², стратегічне партнерство між Україною та США набуло якісно нового рівня: у 2023 р. було започатковано проєкт спільного виробництва озброєння на території України, що є важливою віхою у двосторонніх безпекових відносинах. Автори підкреслюють, що це не лише посилює обороноз-

³⁶ U.S. Department of Defense. (2025, January 9). Biden administration announces additional security assistance for Ukraine. Defense.gov. Retrieved from <https://www.defense.gov/News/Releases/Release/article/4025039/biden-administration-announces-additional-security-assistance-for-ukraine>.

³⁷ Lewis, J. (2022, May 12). Opening statement to Senate Foreign Relations Committee: “U.S. efforts to support Ukraine against Russian aggression”. U.S. Department of State. <https://2021-2025.state.gov/opening-statement-to-senate-foreign-relations-committee-u-s-efforts-to-support-ukraine-against-russian-aggression/>.

³⁸ Smeltz, D., & Sullivan, E. (2022, August). Few signs of “Ukraine fatigue” among American public. Chicago Council on Global Affairs. Retrieved from <https://www.jstor.org/stable/resrep42780?seq=1>.

³⁹ Biden, J. (2023, February 20). Remarks by President Biden and President Zelenskyy of Ukraine in joint statement. The White House Briefing Room. Retrieved from <https://bidenwhitehouse.archives.gov/briefing-room/speeches-remarks/2023/02/20/remarks-by-president-biden-and-president-zelenskyy-of-ukraine-in-joint-statement/>.

⁴⁰ Biden, J. (2024, July 9). Remarks by President Biden on the 75th Anniversary of the North Atlantic Treaty Organization (NATO). The White House Briefing Room. Retrieved from <https://bidenwhitehouse.archives.gov/briefing-room/speeches-remarks/2024/07/09/remarks-by-president-biden-on-the-75th-anniversary-of-the-north-atlantic-treaty-organization-alliance/>.

⁴¹ Капітоненко М. (2004). Вказ. праця.

⁴² Крупеня І. (2025). Вказ. праця.

датність України, але й свідчить про довгострокову орієнтацію Вашингтону на підтримку української стійкості у протистоянні російській агресії.

Також варто погодитися з експертною думкою про те що, адміністрація Дж. Байдена у 2022–2024 рр. зробила акцент на інституційному оформленні безпекового партнерства з Україною, зокрема через запуск US-Ukraine Strategic Defense Framework, який став основою для подальшого розширення співпраці у сфері кібербезпеки, ППО та спільного навчання. США послідовно інтегрували Україну у свої оборонні ініціативи в регіоні Чорного моря, розглядаючи її як ключового союзника у стримуванні РФ⁴³.

Висновки. Порівняльний аналіз зовнішньої політики адміністрацій Б. Обами та Дж. Байдена щодо України дозволяє виокремити суттєві зміни в стратегічному підході США до безпеки Східної Європи. Адміністрація Обами, попри проголошену риторику підтримки демократичних цінностей, у 2014 р. відреагувала на анексію Криму та дестабілізацію Донбасу здебільшого дипломатичними засобами та обмеженими санкціями. Хоча було започатковано низку ініціатив із підтримки реформ в Україні, відсутність надання летального озброєння та стратегічної оборонної підтримки створила враження обережності або навіть стратегічної нерішучості.

З іншого боку, адміністрація Дж. Байдена продемонструвала іншу логіку реагування – більш швидку, масштабну та багаторівневу. Вона базувалася на висновках із попередніх помилок, включаючи досвід Б. Обами, який, за оцінками багатьох експертів, недооцінив здатність РФ до ревізійністської поведінки. Байденський підхід спирався на мобілізацію трансатлантичної солідарності, розвиток оборонних інститутів, інвестиції у стійкість України та системне стримування РФ.

Водночас слід визнати, що саме за Обами було створено фундамент для зміцнення українсько-американського партнерства: започатковані спільні навчання, налагоджена комунікація на рівні оборонних структур, а також підтримано реформування сектору безпеки. Ці заходи, хоч і не досягли повної ефективності, стали відправною точкою для подальшого стратегічного зближення при Дж. Байдені.

Отже, якщо політика Б. Обами визначалася прагненням уникнути прямого протистояння з РФ через обережність і баланс інтересів, то політика Дж. Байдена – це приклад адаптивного лідерства, що спирався на принципи відповідальності за глобальний порядок і активну підтримку держав, які стали жертвами авторитарної агресії.

Проведене дослідження засвідчує, що зовнішня політика адміністрації Дж. Байдена щодо України в умовах повномасштабної агресії РФ стала прикладом реалізації ціннісної великої стратегії, в основі якої – захист демократії, міжнародного права та підтримка глобального порядку, заснованого на правилах. На відміну від реакції США у 2014 р., політичні рішення 2022–2025 рр. виявилися системними, превентивно орієнтованими й добре скоординованими з союзниками по НАТО та ЄС.

Аналіз емпіричних даних та офіційних документів показав, що адміністрація Дж. Байдена використовувала весь спектр дипломатичних, військових, економічних і гуманітарних інструментів – від масштабної фінансової підтримки до стратегічної оборонної взаємодії та запуску інституційного партнерства у сфері безпеки. Суттєвою особливістю стало поєднання морально-ціннісного імперативу (захист демократії) з прагматичними геополітичними розрахунками – посиленням стримування РФ в регіоні Чорного моря.

Таким чином, стратегія адміністрації Дж. Байдена щодо України мала комплексний характер, поєднуючи короткострокові заходи з довгостроковим баченням ролі України як ключового партнера США у Східній Європі. Цей підхід може розглядатися як приклад неоліберального реалізму у зовнішній політиці – поєднання сили, цінностей і союзницької взаємодії.

Перспективи подальших наукових досліджень. Висновки, отримані в межах цього дослідження, можуть слугувати теоретичною та аналітичною основою для проведення подальших порівняльних студій, зокрема щодо зовнішньополітичних стратегій різних адміністрацій США. Особливу наукову цінність становить можливість здійснити порівняльний аналіз підходів, які реалізовувала адміністрація Дж. Байдена, з підходами, характерними для адміністрації Д. Трампа, яка репрезентує республіканську традицію у зовнішній політиці США. Таке порівняння дозволить виявити не лише ключові відмінності у рівні, інструментах та мотивах підтримки

⁴³ Пилименко В. (2025). Вказ. праця.

України, але й простежити спільні засади, що зберігаються незалежно від партійної приналежності адміністрацій.

Список джерел

1. Івасечко, О., & Лопушанський, П. (2023). Військова допомога США Україні у протидії збройній агресії Росії у 2014–2023 рр. *Вісник Львівського університету. Серія філософсько-політологічні студії*, (49), 259–269. <https://doi.org/10.30970/PPS.2023.49.32>.
2. Капітоненко, М. (2022). Американська стратегічна культура й еволюція великої стратегії США у XXI столітті. *Актуальні проблеми міжнародних відносин*, Том 1, № 153, 85–97. Retrieved from <http://apir.iir.edu.ua/index.php/apmv/article/view/3848> (Accessed: 22 July 2025).
3. Крупеня, І., & Логвин, І. (2025). Україна та Сполучені Штати Америки: двосторонні відносини та стратегічне партнерство на сучасному етапі. *Консенсус*, (1), 256–265. <https://doi.org/10.31110/consensus/2025-01/256-265>.
4. Пилипенко, В. П. (2025). Україна – США: поточний формат безпекових домовленостей. *Актуальні проблеми політики*, 75, 256–263. Retrieved from http://app.nuoua.od.ua/archive/75_2025/75_2025.pdf (Accessed: 22 July 2025).
5. Рипей, М. (2022). 100 днів війни в Україні на шпальтах газети «Свобода» (США). *Media i Społeczeństwo*, (17), 101–107. <https://doi.org/10.5604/01.3001.0016.3160>.
6. Сидорук, Т., & Виценко, В. (2023). Еволюція відносин США з європейськими партнерами за президенства Дж. Байдена під впливом російсько-української війни. *Міжнародні відносини: суспільні комунікації*, (2), 179–196. Retrieved from <https://relint.vnu.edu.ua/index.php/relint/article/view/323> (Accessed: 22 July 2025).
7. Тихоненко, І.В. (2023). Україна у зовнішньополітичній стратегії США за адміністрації Дж. Байдена: концептуальний вимір. *Політичне життя*, 74–81. <https://doi.org/10.31558/2519-2949.2023.1.10>.
8. Тихоненко І. В. (2023). Допомога Україні як інструмент позиціонування США на міжнародній арені. *Політикус : наук. журнал*, (1), 136–141.
9. Циганюк, В. (2021). Військова та гуманітарна допомога США Україні у 2014–2020 роках. *Історико-політичні проблеми сучасного світу*, (43), 104–116. <https://doi.org/10.31861/mhpi2021.43.104-116>.
10. Яворська, Г. (2023). Вплив війни Росії проти України на зовнішню політику США та ЄС. *Актуальні проблеми міжнародних відносин*, (158), 179–196. <https://doi.org/10.15826/intrel.2023.158.179>.
11. Biden, J. (2017). *Promise Me, Dad: A Year of Hope, Hardship, and Purpose*. New York: Flatiron Books.
12. Biden, J. (2023, February 20). Remarks by President Biden and President Zelenskyy of Ukraine in joint statement. The White House Briefing Room. Retrieved from <https://bidenwhitehouse.archives.gov/briefing-room/speeches-remarks/2023/02/20/remarks-by-president-biden-and-president-zelenskyy-of-ukraine-in-joint-statement/> (Accessed: 22 July 2025).
13. Biden, J. (2024, July 9). Remarks by President Biden on the 75th Anniversary of the North Atlantic Treaty Organization (NATO). The White House Briefing Room. Retrieved from <https://bidenwhitehouse.archives.gov/briefing-room/speeches-remarks/2024/07/09/remarks-by-president-biden-on-the-75th-anniversary-of-the-north-atlantic-treaty-organization-alliance/> (Accessed: 22 July 2025).
14. Burns, W. J. (2019). *The back channel: A memoir of American diplomacy and the case for its renewal*. Random House.
15. Cardin, B. (2018). *Putin's Asymmetric Assault on Democracy in Russia and Europe: Implications for U.S. National Security. A Minority Staff Report Prepared for the Use of the Committee on Foreign Relations United States Senate*. Washington: U.S. Government Publishing Office. Retrieved from <https://www.govinfo.gov/content/pkg/CPRT-115SPRT28110/pdf/CPRT-115SPRT28110.pdf> (Accessed: 22 July 2025).
16. Defense Security Cooperation Agency. (n.d.). Ukraine Security Assistance Initiative (USAI). Retrieved from <https://samm.dsca.mil/program/USAI> (Accessed: 22 July 2025).

17. Goldsmith B. E. (2014, October 6). A Liberal Defense of Barack Obama's Foreign Policy. *E-International Relations*. Retrieved from <https://www.e-ir.info/2014/10/06/a-liberal-defense-of-barack-obamas-foreign-policy/> (Accessed: 22 July 2025).
18. Higgins, A., Kramer, A. E., Lucas, E., Herbst, J. E., & Wilson, D. (2015). Hiding in Plain Sight: Putin's War in Ukraine. Atlantic Council. Retrieved from <https://www.atlanticcouncil.org/in-depth-research-reports/report/hiding-in-plain-sight-putin-s-war-in-ukraine/> (Accessed: 22 July 2025).
19. Hryniuk O. (2017, November 22). Foreign investment in post-2014 Ukraine: signs of improvement? *Cis Arbitration Forum*. Retrieved from <https://cisarbitration.com/2017/11/22/foreign-investment-in-the-post-2014-ukraine-signs-of-improvement/> (Accessed: 22 July 2025).
20. International Monetary Fund & Donetsk Regional Council. (2014). Foreign direct investment in Ukraine: War and peace [Web summary]. Retrieved from <https://oblrada.dp.gov.ua/en/investors/foreign-direct-investment-in-ukraine-war-and-peace/> (Accessed: 22 July 2025).
21. Socor V. (2013, November 5). Ukraine launching major gas extraction projects with Western companies. Retrieved from <https://jamestown.org/program/ukraine-launching-major-gas-extraction-projects-with-western-companies/> (Accessed: 22 July 2025).
22. Kessler, G. (2025, February 27). Trump vs. Europe on aid to Ukraine: President Donald Trump said Europe made loans and the United States did not, but that's not accurate. *The Washington Post*. Retrieved from <https://www.washingtonpost.com/politics/2025/02/27/ukraine-aid-trump-europe-united-states/> (Accessed: 22 July 2025).
23. Kofman, M., & Migacheva, K. (2017). *Lessons from Russia's Operations in Crimea and Eastern Ukraine*. RAND Corporation. Retrieved from https://www.rand.org/pubs/research_reports/RR1498.html (Accessed: 22 July 2025).
24. Lewis, J. (2022, May 12). Opening statement to Senate Foreign Relations Committee: "U.S. efforts to support Ukraine against Russian aggression". U.S. Department of State. Retrieved from <https://2021-2025.state.gov/opening-statement-to-senate-foreign-relations-committee-u-s-efforts-to-support-ukraine-against-russian-aggression/> (Accessed: 22 July 2025).
25. McFaul, M. (2018). *From Cold War to Hot Peace: An American Ambassador in Putin's Russia*. Boston: Houghton Mifflin Harcourt.
26. Obama, B. (2020). *A Promised Land*. New York: Crown.
27. Pifer, S. (2015). US-Russia Relations in the Obama Era: From Reset to Refreeze? In IFSH (Ed.), *OSCE Yearbook 2014*, pp. 111–123. Baden-Baden: Nomos Verlagsgesellschaft.
28. Sarna, A. (2013, January 30). Ukraine's agreement with Shell on shale gas extraction. OSW. Retrieved from <https://www.osw.waw.pl/en/publikacje/analyses/2013-01-30/ukraines-agreement-shell-shale-gas-extraction> (Accessed: 22 July 2025).
29. Smeltz, D., & Sullivan, E. (2022, August). Few signs of "Ukraine fatigue" among American public. Chicago Council on Global Affairs. Retrieved from <https://www.jstor.org/stable/resrep42780?seq=1> (Accessed: 22 July 2025).
30. The White House. (2015, February). National Security Strategy of the United States of America. Retrieved from https://obamawhitehouse.archives.gov/sites/default/files/docs/2015_national_security_strategy_2.pdf (Accessed: 22 July 2025).
31. U.S. Department of Commerce, Bureau of the Census (n.d.). U.S. trade in goods with Ukraine–2014 annual summary. Retrieved from <https://www.census.gov/foreign-trade/balance/c4623.html> (Accessed: 22 July 2025).
32. U.S. Department of Defense (2016). European Reassurance Initiative: FY 2017 Budget Justification Book. Retrieved from https://comptroller.war.gov/portals/45/documents/defbudget/fy2017/fy2017_eri_j-book.pdf (Accessed: 22 July 2025).
33. U.S. Department of Defense (2022). 2022 National Defense Strategy of the United States of America including the Nuclear Posture Review and Missile Defense Review. Retrieved from <https://media.defense.gov/2022/Oct/27/2003103845/-1/-1/1/2022-NATIONAL-DEFENSE-STRATEGY-NPR-MDR.PDF> (Accessed: 22 July 2025).
34. U.S. Department of Defense (2025, January 9). Biden administration announces additional security assistance for Ukraine. Defense.gov. Retrieved from <https://www.defense.gov/News/Releases/Release/article/4025039/biden-administration-announces-additional-security-assistance-for-ukraine> (Accessed: 22 July 2025).

35. U.S. Department of State, Bureau of Political-Military Affairs (n.d.). Foreign Military Financing (FMF). Retrieved from <https://2001-2009.state.gov/t/pm/65531.htm> (Accessed: 22 July 2025).
36. U.S. Department of State (2008, December). U.S.–Ukraine Charter on Strategic Partnership. Retrieved from <https://2001-2009.state.gov/r/pa/prs/ps/2008/dec/113367.htm> (Accessed: 22 July 2025).
37. U.S. Department of State (2025). Use of Presidential Drawdown Authority for military assistance for Ukraine. Retrieved from <https://www.state.gov/bureau-of-political-military-affairs/use-of-presidential-drawdown-authority-for-military-assistance-for-ukraine> (Accessed: 22 July 2025).
38. Congress.gov. (2014). Ukraine Freedom Support Act of 2014, Pub. L. No. 113-272. Retrieved from <https://www.congress.gov/bill/113th-congress/house-bill/5859> (Accessed: 22 July 2025).
39. Walker, T. C. (2014). A circumspect revival of liberalism: Robert Keohane and Joseph Nye's Power and interdependence. In J. L. Gaddis, J. M. Roberts, & M. Cox (Eds.), *Order and disorder in the international system*, Routledge, pp. 229–243. <https://doi.org/10.4324/9780203761472-15>.

References

1. Ivasechko, O., & Lopushanskyi, P. (2023). Viiskova dopomoha SShA Ukraini u protydyi zbroinii ahresii Rosii u 2014–2023 rr. *Visnyk Lvivskoho universytetu. Seriya filosofsko-politologichni studii*, (49), 259–269. <https://doi.org/10.30970/PPS.2023.49.32>.
2. Kapitonenko, M. (2022). Amerykanska stratehichna kultura y evoliutsiia velykoi stratehii SShA u XXI stolitti. *Aktualni problemy mizhnarodnykh vidnosyn*, Tom 1, № 153, 85-97. Retrieved from <http://apir.iir.edu.ua/index.php/apmv/article/view/3848>.
3. Krupenia, I., & Lohvyn, I. (2025). Ukraina ta Spolucheni Shtaty Ameryky: dvostoronni vidnosyny ta stratehichne partnerstvo na suchasnomu etapi. *Konsensus*, (1), 256-265. <https://doi.org/10.31110/consensus/2025-01/256-265>.
4. Pylypenko, V. P. (2025). Ukraina – SShA: potochnyi format bezpekovykh domovlenosti. *Aktualni problemy polityky*, 75, 256–263. Retrieved from http://app.nuoua.od.ua/archive/75_2025/75_2025.pdf (Accessed: 22 July 2025).
5. Rypei, M. (2022). 100 dнів viiny v Ukraini na shpaltakh hazety «Svoboda» (SShA). *Media i Społeczeństwo*, (17), 101–107. <https://doi.org/10.5604/01.3001.0016.3160>.
6. Sydoruk, T., & Vytsenko, V. (2023). Evoliutsiia vidnosyn SShA z yevropeiskymy partneramy za prezydenstva Dzh. Baidena pid vplyvom rosiisko-ukrainskoi viiny. *Mizhnarodni vidnosyny: suspilni komunikatsii*, (2), 179–196. Retrieved from <https://relint.vnu.edu.ua/index.php/relint/article/view/323> (Accessed: 22 July 2025).
7. Tykhonenko, I.V. (2023). Ukraina u zovnishnopolitychnii stratehii SShA za administratsii Dzh. Baidena: kontseptualnyi vymir. *Politychne zhyttia*, 74-81. <https://doi.org/10.31558/2519-2949.2023.1.10>.
8. Tykhonenko I. V. (2023). Dopomoha Ukraini yak instrument pozytsionuvannia SShA na mizhnarodnii areni. *Politykus : nauk. zhurnal*, (1), 136–141.
9. Tsyhaniuk, V. (2021). Viiskova ta humanitarna dopomoha SShA Ukraini u 2014–2020 rokakh. *Istoryko-politychni problemy suchasnoho svitu*, (43), 104–116. <https://doi.org/10.31861/mhpi2021.43.104-116>.
10. Yavorska, H. (2023). Vplyv viiny Rosii proty Ukrainy na zovnishniu polityku SShA ta YeS. *Aktualni problemy mizhnarodnykh vidnosyn* (158), 179–196. <https://doi.org/10.15826/intrel.2023.158.179>.
11. Biden, J. (2017). *Promise Me, Dad: A Year of Hope, Hardship, and Purpose*. New York: Flatiron Books.
12. Biden, J. (2023, February 20). Remarks by President Biden and President Zelenskyy of Ukraine in joint statement. The White House Briefing Room. Retrieved from <https://bidenwhitehouse.archives.gov/briefing-room/speeches-remarks/2023/02/20/remarks-by-president-biden-and-president-zelenskyy-of-ukraine-in-joint-statement/> (Accessed: 22 July 2025).
13. Biden, J. (2024, July 9). Remarks by President Biden on the 75th Anniversary of the North Atlantic Treaty Organization (NATO). The White House Briefing Room. Retrieved from <https://bidenwhitehouse.archives.gov/briefing-room/speeches-remarks/2024/07/09/remarks-by->

president-biden-on-the-75th-anniversary-of-the-north-atlantic-treaty-organization-alliance/ (Accessed: 22 July 2025).

14. Burns, W. J. (2019). *The back channel: A memoir of American diplomacy and the case for its renewal*. Random House.

15. Cardin, B. (2018). *Putin's Asymmetric Assault on Democracy in Russia and Europe: Implications for U.S. National Security. A Minority Staff Report Prepared for the Use of the Committee on Foreign Relations United States Senate*. Washington: U.S. Government Publishing Office. Retrieved from <https://www.govinfo.gov/content/pkg/CPRT-115SPRT28110/pdf/CPRT-115SPRT28110.pdf> (Accessed: 22 July 2025).

16. Defense Security Cooperation Agency. (n.d.). Ukraine Security Assistance Initiative (USAI). Retrieved from <https://samm.dsca.mil/program/USAI> (Accessed: 22 July 2025).

17. Goldsmith B. E. (2014, October 6). A Liberal Defense of Barack Obama's Foreign Policy. *E-International Relations*. Retrieved from <https://www.e-ir.info/2014/10/06/a-liberal-defense-of-barack-obamas-foreign-policy/> (Accessed: 22 July 2025).

18. Higgins, A., Kramer, A. E., Lucas, E., Herbst, J. E., & Wilson, D. (2015). Hiding in Plain Sight: Putin's War in Ukraine. Atlantic Council. Retrieved from <https://www.atlanticcouncil.org/in-depth-research-reports/report/hiding-in-plain-sight-putin-s-war-in-ukraine/> (Accessed: 22 July 2025).

19. Hryniuk O. (2017, November 22). Foreign investment in post-2014 Ukraine: signs of improvement? *Cis Arbitration Forum*. Retrieved from <https://cisarbitration.com/2017/11/22/foreign-investment-in-the-post-2014-ukraine-signs-of-improvement/> (Accessed: 22 July 2025).

20. International Monetary Fund & Donetsk Regional Council. (2014). Foreign direct investment in Ukraine: War and peace [Web summary]. Retrieved from <https://oblrada.dp.gov.ua/en/investors/foreign-direct-investment-in-ukraine-war-and-peace/> (Accessed: 22 July 2025).

21. Socor V. (2013, November 5). Ukraine launching major gas extraction projects with Western companies. Retrieved from <https://jamestown.org/program/ukraine-launching-major-gas-extraction-projects-with-western-companies/> (Accessed: 22 July 2025).

22. Kessler, G. (2025, February 27). Trump vs. Europe on aid to Ukraine: President Donald Trump said Europe made loans and the United States did not, but that's not accurate. *The Washington Post*. Retrieved from <https://www.washingtonpost.com/politics/2025/02/27/ukraine-aid-trump-europe-united-states/> (Accessed: 22 July 2025).

23. Kofman, M., & Migacheva, K. (2017). *Lessons from Russia's Operations in Crimea and Eastern Ukraine*. RAND Corporation. Retrieved from https://www.rand.org/pubs/research_reports/RR1498.html (Accessed: 22 July 2025).

24. Lewis, J. (2022, May 12). Opening statement to Senate Foreign Relations Committee: "U.S. efforts to support Ukraine against Russian aggression". U.S. Department of State. Retrieved from <https://2021-2025.state.gov/opening-statement-to-senate-foreign-relations-committee-u-s-efforts-to-support-ukraine-against-russian-aggression/> (Accessed: 22 July 2025).

25. McFaul, M. (2018). *From Cold War to Hot Peace: An American Ambassador in Putin's Russia*. Boston: Houghton Mifflin Harcourt.

26. Obama, B. (2020). *A Promised Land*. New York: Crown.

27. Pifer, S. (2015). US-Russia Relations in the Obama Era: From Reset to Refreeze? In IFSH (Ed.), *OSCE Yearbook 2014*, pp. 111–123. Baden-Baden: Nomos Verlagsgesellschaft.

28. Sarna, A. (2013, January 30). Ukraine's agreement with Shell on shale gas extraction. OSW. Retrieved from <https://www.osw.waw.pl/en/publikacje/analyses/2013-01-30/ukraines-agreement-shell-shale-gas-extraction> (Accessed: 22 July 2025).

29. Smeltz, D., & Sullivan, E. (2022, August). Few signs of "Ukraine fatigue" among American public. Chicago Council on Global Affairs. Retrieved from <https://www.jstor.org/stable/resrep42780?seq=1> (Accessed: 22 July 2025).

30. The White House. (2015, February). National Security Strategy of the United States of America. Retrieved from https://obamawhitehouse.archives.gov/sites/default/files/docs/2015_national_security_strategy_2.pdf (Accessed: 22 July 2025).

31. U.S. Department of Commerce, Bureau of the Census (n.d.). U.S. trade in goods with Ukraine–2014 annual summary. Retrieved from <https://www.census.gov/foreign-trade/balance/c4623.html> (Accessed: 22 July 2025).

32. U.S. Department of Defense (2016). European Reassurance Initiative: FY 2017 Budget Justification Book. Retrieved from https://comptroller.war.gov/portals/45/documents/defbudget/fy2017/fy2017_eri_j-book.pdf (Accessed: 22 July 2025).
33. U.S. Department of Defense (2022). 2022 National Defense Strategy of the United States of America including the Nuclear Posture Review and Missile Defense Review. Retrieved from <https://media.defense.gov/2022/Oct/27/2003103845/-1/-1/1/2022-NATIONAL-DEFENSE-STRATEGY-NPR-MDR.PDF> (Accessed: 22 July 2025).
34. U.S. Department of Defense (2025, January 9). Biden administration announces additional security assistance for Ukraine. Defense.gov. Retrieved from <https://www.defense.gov/News/Releases/Release/article/4025039/biden-administration-announces-additional-security-assistance-for-ukraine> (Accessed: 22 July 2025).
35. U.S. Department of State, Bureau of Political-Military Affairs (n.d.). Foreign Military Financing (FMF). Retrieved from <https://2001-2009.state.gov/t/pm/65531.htm> (Accessed: 22 July 2025).
36. U.S. Department of State (2008, December). U.S.–Ukraine Charter on Strategic Partnership. Retrieved from <https://2001-2009.state.gov/r/pa/prs/ps/2008/dec/113367.htm> (Accessed: 22 July 2025).
37. U.S. Department of State (2025). Use of Presidential Drawdown Authority for military assistance for Ukraine. Retrieved from <https://www.state.gov/bureau-of-political-military-affairs/use-of-presidential-drawdown-authority-for-military-assistance-for-ukraine> (Accessed: 22 July 2025).
38. Congress.gov. (2014). Ukraine Freedom Support Act of 2014, Pub. L. No. 113-272. Retrieved from <https://www.congress.gov/bill/113th-congress/house-bill/5859> (Accessed: 22 July 2025).
39. Walker, T. C. (2014). A circumspect revival of liberalism: Robert Keohane and Joseph Nye's Power and interdependence. In J. L. Gaddis, J. M. Roberts, & M. Cox (Eds.), *Order and disorder in the international system*, Routledge, pp. 229–243. <https://doi.org/10.4324/9780203761472-15>.

Стаття надійшла / Received: 25.07.2025

Схвалено / Accepted: 10.12.2025